

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. október 26.

EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEK

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2020. október 26. 8:00

Időtartam: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon dolgozhat, piszkozatot készíteni szabad.
- A megoldáshoz **nem használhat** segédeszközt.
- A feladatokat olvassa el figyelmesen, majd az utasításoknak megfelelően oldja meg!
- Törekedjen az olvasható írásra, a szakmailag helyes megfogalmazásra és az áttekinthető formára!
- Ha a **zárt jellegű feladatoknál** (teszt) az összes lehetséges választ megjelöli, akkor nem kap pontot. Ha a javítási-értékelési útmutatóban szereplő megoldások számánál több választ jelöl meg, akkor a többletválaszok számával a pontszámot csökkenteni kell.
- A **nyílt végű kérdések** megoldásaként szakkifejezéseket, egy-két szavas választ, egész mondatot, több mondatból álló válaszokat vagy fogalmazást (esszét) kell írnia. Ügyeljen a nyelvhelyességre és a szakmailag helyes megfogalmazásra!
- Tévedés esetén javíthatja a rossz megoldást, de helyes megoldásnak csak az egyértelmű javítás fogadható el.

Tesztjellegű feladatok

1. Húzza alá az igaz állításokat!

2 pont

- a) Az egytengelyű ízületben kizárólag hajlítás, feszítés, közelítés és távolítás jöhet létre.
- b) A nyúltvelő az öreglyuktól a hídig terjed, benne található a légző és érmozgató központ.
- c) Az oxigénhiány az erythropoetin termelést fokozza, ami a vöröscsontvelőt fokozott vörösvérsejtképzésre serkenti.
- d) Az arteria pulmonalis a tüdő szövetének vérellátásában vesz részt.
- e) A hasnyál pepsint, tripszint és maltázt tartalmaz.

2. Írjon X jelet a mondatok mellé annak megfelelően, hogy az állítás igaz vagy hamis!

6 pont

Állítás	Igaz	Hamis
Az egészségkultúra maga az elsajátított életmód, amely révén az egyén szabályozhatja egészségi állapotát, és kielégítheti egészséggel kapcsolatos szükségleteit.		
Az alapellátás az egyén lakóhelyén/munkahelyén, vagy annak közelében, választás alapján, folyamatosan igénybe vehető ellátás.		
A szekunder prevenció az egészséges emberekre irányul, célja a betegségek korai felismerése és a kockázatok mielőbbi kiküszöbölése.		
Az egészségfejlesztés célja az egészségkultúra-szint növelésével, valamint az életmód javításával az egészség megőrzése és a betegségek megelőzése.		
Az epidemiológia a fertőző betegségek terjedésének vizsgálatával foglalkozó tudományág.		
Az egészségnevelés során az ismeretek átadásával szokások kialakítása történik.		

3. Párosítsa a hányásra, hányadékra jellemző elváltozásokat azok lehetséges okával!

Írja a pontozott vonalra a megfelelő számot!

6 pont

A. Bélsárhányás	1. Nyelőcsőből származó hányadék
B. Kávéaljszerű hányadék	2. Epeút-elzáródás
C. Lúgos vegyhatású, emésztetlen ételt tartalmaz	3. Központi idegrendszeri megbetegedés
D. Hányinger nélkül jelentkező sugárhányás	4. Ulcus ventriculi
E. Sárgászöld, epét tartalmazó hányadék	5. Nyelőcső varix repedés
F. Nagy mennyiségű, friss, emésztetlen vért tartalmazó hányadék	6. Ileus

A) B) C) D) E) F)

4. Csoportosítsa az alábbi tüneteket a megfelelő kórképekkel! Írja a pontozott vonalra a megfelelő számokat! **8 pont**

1. Mellkasi fájdalom, oldalszegező fájdalom jellemzi.
2. A roham erős, éles, alig kibíráható deréktáji és lefelé sugárzó fájdalommal, hányingerrel, hányással jár.
3. Ischaemia alakul ki, mert a pillanatnyi oxigénszükségletet a keringés nem fedezi.
4. Krízis esetén látászavar, hányás, bénulás, epileptiform görcsök jelentkezhetnek.
5. A terápia során „vízlökést” alkalmazhatnak.
6. A roham spontán, vagy nitrátkészítmény adására megszűnik.
7. Szövődménye lehet a veseműködés elégtelensége, az agyi trombózis és lágyulás, vagy kardiális dekompenzáció.
8. Szövődménye lehet az empyema és a tályogképződés.

Angina pectoris:

Pneumonia:.....

Hypertonia:

Vesekőbetegség:.....

5. Írjon X jelet a mondatok mellé annak megfelelően, hogy az állítás igaz vagy hamis!

4 pont

Állítás	Igaz	Hamis
Az etilalkohol-mérgezés a szem látóidegét károsítva vakságot okozhat.		
Alkalmi eszközökkel megkísérelhető a mentés 1500 V feletti feszültségű áramkörből.		
Az eszméletlen betegnél legfontosabb teendő az átjárható légutak biztosítása.		
Reanimáció esetén a mellkaskompresszió során a mellkas legalább 5 centimétert süllyedjen, a befújás kb. 1 másodpercig tartson.		
A szakított sebre jellemző az egyenetlen sebszél, a csekély vérzés és a csekély fertőzésveszély.		
Bőséges vénás vérzésnél nyomáspontokat és nyomókötést alkalmazunk vérzéscsillapításkor.		
A koponyaalapi törés nyílt törésnek tekintendő, így az idegrendszeri fertőzés veszélye nagy.		
Áramütött beteg észlelésekor első teendő az életjelenségek vizsgálata és az újraélesztés haladéktalan megkezdése.		

6. Húzza alá a hamis állításokat!

2 pont

- a) A fájdalomcsillapítást független funkcióban látja el az ápoló.
- b) A lázas beteg számára fehérje-, energia-, és vitamindús étrendet biztosítunk.
- c) A hűtőfürdő legalább 15-20 percig tartson, a víz hőfoka 25-27 Celsius-fok legyen.
- d) A fájdalomra panaszkodó betegnél azonnal kezdjük el a fájdalomcsillapítást, a beteget ne hagyjuk szenvedni.
- e) A lázcsillapítás céljából alkalmazott borogatás során védjük a vese és húgyhólyag tájékát.

7. Párosítsa az alábbi, menstruációs ciklussal kapcsolatos fogalmakat a megadott jellemzőikkel! Írja a pontozott vonalra a megfelelő számokat!

4 pont

A. Menstruáció	1. A nyálkahártya megvastagszik - decidua lesz belőle-, előkészül a megtermékenyített petesejt befogadására.
B. Secretio	2. A nyálkahártya tovább vastagszik. Kb. 6 napig tart.
C. Regeneratio	3. A lelködött nyálkahártya helyén a seb felszín behámosodik.
D. Proliferatio	4. A méhnyálkahártya vérzés kíséretében lelködik.

A) B) C) D)

8. Írjon X jelet a mondatok mellé annak megfelelően, hogy az állítás igaz vagy hamis!

3 pont

Állítás	Igaz	Hamis
Az elválasztás során egyszerre maximum 2-3 új ízt vezetünk be.		
A csecsemő fürdetésekor a szoba hőmérséklete legalább 25 fok legyen.		
A próbaszopás során a szoptatás előtt és után is megmérjük a csecsemő súlyát, és a kettő különbsége adja az elfogyasztott anyatej mennyiségét.		
Az újszülöttet lehetőleg etetés után pelenkázunk.		
A kolosztrum az érett anyatejtől nagyobb mennyiségben tartalmaz immunglobulinokat.		
A köldökcsontot szárazon kell tartani, fürdetés alatt nem érheti víz.		

9. Csoportosítsa a megadott jellemzőket! Írja a számokat a megfelelő korcsoporthoz!

8 pont

1. záródik a nagykutacs	5. megjelenik a két tárgy as
manipuláció
2. megjelenik az első tejfog	6. a lépcsőn váltott lábbal jár
3. gagyog	7. kialakul az „én-tudat”
4. egocentrikusság jellemzi	8. „Mi ez?”-korszak

Csecsemőkor:

Kisgyermekkor:.....

Óvodáskor:.....

10. Válassza ki és húzza alá az alábbi felsorolásból a decubitusra vonatkozó jellemzőket!

3 pont

- a) Clostridium tetani okozza
- b) nyomásra nem kifehéredő vérbőség jelentkezik
- c) tartós nyomás, nyíróerők okozzák
- d) beszűrődés és gumma keletkezik
- e) száraz és nedves üszkösödés alakulhat ki
- f) szövődménye lehet a pneumonia
- g) kráterek képződnek
- h) necrosis alakulhat ki
- i) második szakasza a bőrpír
- j) sepsis alakulhat ki

11. Párosítsa az alábbi fogalmakat a megadott jellemzőikkel! Írja a pontozott vonalra a megfelelő számokat!

4 pont

A. Kardiális eredetű oedema	1. Az érintett terület felett észlelhető.
B. Vese eredetű oedema	2. A kézfejen, az ajkakon jelentkezik általában.
C. Allergiás eredetű oedema	3. A nehézségi erőnek megfelelően a mélyebben fekvő területeken, alsó végtagon, keresztcsont tájékon jelentkezik.
D. Gyulladásos eredetű oedema	4. Általában a reggeli órákban jelentkezik a szem körül, az arcon, ill. a kézháton.

A)..... B) C) D)

Rövid válaszokat igénylő feladatok

12. Töltse ki a táblázat hiányzó részeit a gyulladás folyamatára vonatkozóan!

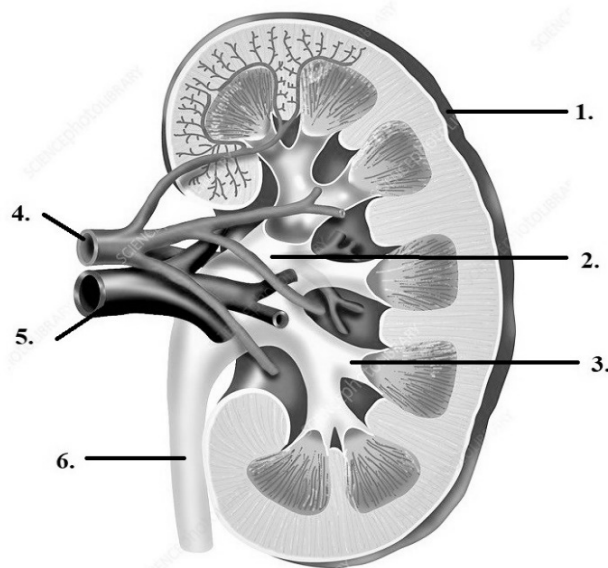
5 pont

Magyarul	Latinul	A folyamat lényege
duzzanat	tumor	
		Az arteriolákban értágulat alakul ki.
		A vérbőség és a sejtek megnövekedett anyagcseréje.
fájdalom	dolor	
		A szövetek károsodnak, működésük romlik.

13. Nevezze meg magyarul és latinul az alábbi ábrán megjelölt anatómia képleteket!

Írja a számok mellé a megfelelő elnevezéseket!

5 pont

Forrás: <https://www.sciencephoto.com/media/395167/view/kidney-anatomy-artwork> (Letöltés:2020.04. 10.)

1.-..... 2.-.....

3.-..... 4. ...vesearteria...-.....arteria renalis.....

5.-..... 6.-.....

14. Sorolja fel a gyógyszerelés hármasszabályát!

3 pont

1.
2.
3.

15. Foglalja össze, milyen szempontokat kell érvényesíteni a beteg fogadásakor az alábbi esetekben! Írjon 3-3 szempontot!

6 pont

Látássérült	Hallássérült

16. Az alábbi jellemzők alapján nevezze meg a szem fénytörő közegeit magyarul vagy latinul, majd állítsa őket megfelelő sorrendbe!

5 pont

A szem belsejét kitöltő, átlátszó kocsonyás anyag, aminek 98%-a víz:

.....

Átlátszó, domború hártya, mely idegekben gazdag, de ereket nem tartalmaz:

.....

Átlátszó, víztiszta, rugalmas test, amit tok vesz körül:

.....

Az elülső és hátsó szemcsarnokot tölts ki:

.....

A képletek sorrendje kívülről befelé haladva:

1.
2.
3.
4.

17. Töltse ki a táblázat hiányzó részeit az ápoló megfigyelő tevékenységével kapcsolatban, frissen operált beteg esetén! **5 pont**

A betegnél megfigyelt tünet/panasz	Ok (Írjon 2-2 példát!)
fájdalom	
zavartság	
	- altatószer/gyógyszerek hatása, - hashártyaizgalom
sápadtság	
cyanosis	
	- gyógyszerhatás, - exsiccosis

18. Határozza meg a progresszív betegellátás lényegét! **2 pont**

.....
.....
.....
.....

19. Soroljon fel a fertőző beteg ápolására vonatkozó szabályok közül hatot! **6 pont**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

20. Töltse ki a táblázat hiányzó részeit az idős korral jelentkező változásokkal kapcsolatban!

6 pont

Szerv/szervrendszer	Jellemzők (Írjon 2-2 példát!)
Bőr	
Mozgásrendszer	
Keringési rendszer	
Légzőrendszer	
Vizeletkiválasztó rendszer	
Emésztőrendszer	

21. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

2 pont

Melyik az az elv, amely alapján a korábbi lejáratú gyógyszereket előrébb helyezük tároláskor, hogy korábban kerüljenek felhasználásra?

Hogyan nevezzük azokat a tablettákat, amelyek a hatóanyagtartalmukat időben elhúzódva adják le, felszívódásuk lassú, folyamatos, vérszintjük egyenletesebb:

.....

22. Sorolja fel, milyen szempontokat érvényesít a vércukormérés során!

Írjon 5 szempontot!

5 pont

.....

.....

.....

.....

.....

	a feladat sorszáma	pontszám			
		maximális	elért	maximális	elért
Tesztjellegű feladatok	1.	2		50	
	2.	6			
	3.	6			
	4.	8			
	5.	4			
	6.	2			
	7.	4			
	8.	3			
	9.	8			
	10.	3			
	11.	4			
Rövid válaszokat igénylő feladatok	12.	5		50	
	13.	5			
	14.	3			
	15.	6			
	16.	5			
	17.	5			
	18.	2			
	19.	6			
	20.	6			
	21.	2			
	22.	5			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma				100	

dátum

javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
Tesztjellegű feladatok		
Rövid válaszokat igénylő feladatok		

dátum

dátum

javító tanár

jegyző